

MOJE ZDRAVJE

Glasilno Splošne bolnišnice Brežice

Številka 6, letnik 5

ZAKON O URAVNOTEŽENJU JAVNIH FINANC

Po dolgotrajnih pogajanjih je začel veljati **Zakon za uravnoteženje javnih financ (ZUJF)**. Vlada Republike Slovenije je z njim določila nabor ukrepov, s katerimi želi uravnotežiti javne finance. Gre za paket, ki vzpostavlja pogoje nadaljnjim ukrepom za rast in vzpostavitev dolgoročnega razvoja Slovenije. Uravnoteženje javnih financ je nujno predvsem z vidika zagotavljanja stabilnega in vzdržnega domačega makroekonomskega okolja, pa tudi z vidika sprejetih zahtev na ravni EU. Cilji Zakona za uravnoteženje javnih financ so: zagotoviti vzdržne javne finance, vzpostaviti zakonski okvir za učinkovito upravljanje z javnimi financami, zagotoviti makroekonomsko stabilnost ter trajen in stabilen narodnogospodarski razvoj in oblikovati pravila za večjo fiskalno disciplino. ZUJF posega v pravice in določila 39 zakonov. Med drugim tudi na področje plač, povračil stroškov in nekaterih drugih prejemkov zaposlenih v javnem sektorju:

- **Osnovne plače javnih uslužbencev** se s 1. junijem 2012 linearno znižajo za 8 %. Z istim dnem se odpravita še preostali tretja in četrta četrtina nesorazmerja v osnovnih plačah. Tako bodo zaposleni prejeli osnovno plačo, ki ustreza vrednosti plačnega razreda, brez odbitkov.

- Zaposlenim v javnem sektorju se v skladu z zakonom **regres za letni dopust** za leti 2012 in 2013 izplača upošteva uvrstitev v plačni razred, ki ustreza osnovni plači, ki jo je javni uslužbenec prejel za mesec pred mesecem izplačilom regresa, in sicer:

Lestvica za regres za letni dopust za leto 2012

Plačni razred (upoštevana neodpravljen nesorazmerja) v mesecu pred izplačilom regresa	Višina regresa (v EUR)
do vključno 13. plačnega razreda	692,00
od 14. do vključno 19. plačnega razreda	657,40
od 20. do vključno 26. plačnega razreda	493,05
od 27. do vključno 33. plačnega razreda	328,70
od 34. do vključno 39. plačnega razreda	164,35
od 40. do vključno 65. plačnega razreda	100,0

- **Regres za prehrano** med delom znaša **3,52 evrov**. Do njega so upravičeni vsi zaposleni, ki delajo več kot 4 ure dnevno ali če delajo krajši delovni čas na podlagi

predpisov o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, predpisov o zdravstvenem zavarovanju ali predpisov o starševskem dopustu.

- Povračilo stroškov **prevoza na delo** in z dela pripada zaposlenemu, če razdalja od kraja bivališča do delovnega mesta znaša več kot dva kilometra. Zaposlenemu pripada povračilo stroškov prevoza na delo in z dela v višini stroškov prevoza z javnimi prevoznimi sredstvi. Če javni prevoz ni možen, se zaposlenemu prizna kilometrina v višini 8 % cene neosvinčenega 95-oktanskega bencina. Mesečna višina povračila stroškov prevoza na delo in z dela ne more znašati več kot znaša višina minimalne plače.

- **Dnevnica za službena potovanja** v Sloveniji znaša 16 evrov. Do nje je upravičen zaposleni, če službeno potovanje traja več kot 12 ur. Dnevnice za službena potovanja krajša od 12 ur zaposlenim več ne pripadajo. V primeru službenega potovanja v trajanju med 8 in 12 ur zaposlenemu pripada še en znesek za prehrano. Višino dnevnic za službena potovanja v tujino uredi vlada z uredbo, v kateri bodo določene višine dnevnic ter drugi stroški.

- Javni uslužbenci in funkcionarji, ki v letu 2012 **napredujejo v višji plačilni razred**, pridobijo pravico do plače v skladu z višjim plačilnim razredom s 1. junijem 2013. Javni uslužbenci in funkcionarji, ki izpolnjujejo pogoje za napredovanje v višji plačilni razred ali višji naziv v letu 2013, v letu 2013 ne napredujejo.

- Zaposlenim od 1. januarja 2013 dalje pripada iz naslova delovne dobe, zahtevnosti dela, starosti javnega uslužbenca, socialnih in zdravstvenih razmer ter drugih kriterijev **največ 35 dni letnega dopusta**. Javnim uslužbencem se lahko določi največ 15 dodatnih dni letnega dopusta za posebne pogoje dela, upošteva kriterije in višine, določene v zakonih, podzakonskih predpisih, splošnih aktih in kolektivnih pogodbah.

- Javnemu uslužbencu, ki izpolni pogoje za pridobitev pravice do starostne pokojnine, **pogodba o zaposlitvi preneha** na podlagi dokončnega sklepa, ki ga izda predstojnik prvi delovni dan po izteku dveh mesecev od izpolnitve pogojev. Javni uslužbenec in delodajalec se v roku dveh mesecev od uveljavitve ZUJF zaradi zagotovitve nemotenega delovnega procesa lahko dogovorita za nadaljevanje delovnega razmerja, javnemu uslužbencu pa po prenehanju delovnega razmerja pripada pravica do odpravnine v višini treh povprečnih mesečnih plač v RS za pretekla tri mesece oz. treh zadnjih mesečnih plač javnega uslužbenca, če je to zanj ugodneje. Pogodba o zaposlitvi preneha veljati tudi javnim uslužbencem, ki zgoraj navedene pogoje izpolnjujejo na dan uveljavitve ZUJF, torej 31. maja 2012. Pogodba o zaposlitvi preneha na podlagi dokončnega sklepa, ki ga izda direktor prvi delovni dan po izteku dveh mesecev od uveljavitve ZUJF.

- **Odpravnina ob odhodu javnega uslužbenca v pokoj** znaša dve povprečni mesečni plači za pretekla 3 mesece v RS oz. dve zadnji mesečni plači javnega uslužbenca, če je to zanj ugodneje. V primeru, da se javni uslužbenec upokoji v dveh mesecih po izpolnitvi

minimalnih pogojev za pridobitev pravice do starostne pokojnine, ima pravico do odpravnine v višini treh povprečnih mesečnih plač v RS za preteklo 3 mesece oz. treh zadnjih mesečnih plač javnega uslužbenca, če je to zanj ugodnejše. Odpravnina v višini treh povprečnih plač zaposlenega v RS za preteklo tri mesece oziroma tri zadnje plače zaposlenega, če je to zanj ugodnejše, pripada tudi javnemu uslužbencu, ki se upokoji v roku dveh mesecev po uveljavitvi ZUJF.

- Zaposlenim v javnem sektorju pripada **jubilejna nagrada** za 10 let delovne dobe v višini 288,76 evrov, za 20 let delovne dobe 433,13 evrov in za 30 let delovne dobe 577,51 evrov. Jubilejna nagrada se izplača zaposlenemu, ki je delovno dobo izpolnil pri delodajalcih v javnem sektorju.

ZUJF tudi določa, da smejo uporabniki proračuna sklepati **avtorske in podjemne pogodbe ter plačati stroške opravljenega dela dijaku ali študentu** le na podlagi soglasja, ki ga za javne zavode, katerih ustanovitelj je država, financer pa Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije, izda svet javnega zavoda s predhodnim soglasjem pristojnega ministra. Pogodbe, sklenjene na podlagi 65. člena Zakona o zdravniški službi in Uredbe o merilih za sklepanje podjemnih pogodb ali drugih pogodb civilnega prava za opravljanje zdravstvenih storitev v mreži javne zdravstvene službe, ostanejo v veljavi do izteka veljavnosti teh pogodb. Prav tako določa, da se **2. januar**, v skladu z načelom učinkovitosti in konkurenčnosti slovenskega gospodarstva in primerljivosti z ureditvijo drugih držav EU, **ukinja kot dela prost dan**, 2. maj ostaja dela prost dan. Uvaja tudi dodatno stopnjo dohodnine v višini 50 %, če znaša neto letna davčna osnova nad 69.313 evrov. Prva uskladitev zneska neto davčne osnove se opravi za leto 2013. ZUJF določa, da uporabniki proračuna s svojimi zaposlenimi ne smejo sklepati **pogodb o izobraževanju za pridobitev izobrazbe**, razen če obveznost, da delodajalec sklene pogodbo o izobraževanju, ne izhaja iz posebnega predpisa ali kolektivne pogodbe. Spreminja se tudi višina **bolniškega nadomestila**, in sicer:

Stara ureditev		Nova ureditev
90%	Lastna bolezen	80%
80%	Poškodba izven dela in spremstvo po odredbi zdravnika	70%
100%	Poklicna bolezen, poškodbe na delu	100%
100%	Presaditev tkiv, organov	90%
80%	Nega otroka oziroma družinskega člana	80%

EVROPSKA SREDSTVA ZA URGENTNI CENTER BREŽICE

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo je v začetku letošnjega maja potrdilo projekt Urgentni center Brežice. Center bo na enem mestu nudil sodobne pogoje za izvajanje primarne in bolnišnične službe nujne medicinske pomoči za območje Posavja. Z vzpostavitvijo Urgentnega centra Brežice se bo povečala hitrost in učinkovitost ter dostopnost obravnavanja nujnih stanj v spodnje – posavski statistični regiji ter zagotovila boljša povezanost z drugimi urgentnimi centri višje strokovne ravni. Nov Urgentni center Brežice bo izboljšal zdravstveno stanje v spodnje – posavski regiji, življenjska doba se bo podaljšala, izboljšala pa se bo tudi kakovost življenja prebivalcev.

Center bo deloval v novozgrajenih prostorih Splošne bolnišnice Brežice, potrebna pa bodo gradbena, obrtniška in inštalacijska dela za dokončanje novogradnje ter nakup potrebne opreme. Naložba bo povečala učinkovitost izvajanja primarne, kirurške ter internistične službe, skrajšale se bodo transportne poti, prav tako bo krajši čas čakanja na zdravstveno obravnavo, kar bo posledično zmanjšalo nevarnost bolnišničnih okužb. Nastali bodo prihranki pri stroških za antibiotike, zmanjšalo se bo število nepotrebnih akutnih obravnav, zaradi predvidenega skrajšanja ležalne dobe pa se bodo znižali tudi stroški obravnave urgentnih pacientov.

V novem centru bo mogoče opraviti najmanj 12,5 odstotkov več storitev, možno pa bo tudi izvajanje novih, ki jih sedanja bolnišnična infrastruktura ne omogoča. Za predvidoma 10 odstotkov se bo zmanjšala umrljivost urgentnih bolnikov, kar statistično gledano na letni ravni pomeni eno ohranjeno življenje in preprečitev ene trajne invalidnosti.

Skupna vrednost omenjenega projekta, ki se sofinancira v okviru Operativnega programa krepitve regionalnih potencialov za obdobje 2007 – 2013, znaša 2.070.688 evrov, od tega bo Evropski sklad za regionalni razvoj prispeval 1.572.214 evrov.

ANALIZA O POGOSTOSTI ŠKODLJIVIH DOGODKOV V ZDRAVSTVU – PRESEČNA ŠTUDIJA HOSPITALIZIRANIH BOLNIKOV

Kakovost in varnost v zdravstvu je prioriteta zdravstvenih politik v Evropi in tudi Sloveniji. Opravljena študija v Združenih državah Amerike, imenovana Harvard Medical Practise Study, je bila odmevna in prelomna raziskava, ki je pokazala osupljivo pogostost varnostnih incidentov. Kljub temu omenjena raziskava ni odmevala v slovenskem strokovnem prostoru kot bi si želeli. Namen študije v slovenskem prostoru je ozvestiti strokovno javnost, partnerje v sistemu zdravstvenega varstva in posamezne zdravstvene strokovnjake o obsegu problematike varnostnih zapletov v zdravstvu ter načine za spodbujanje ukrepanja. Tovrstne študije v slovenskem prostoru do sedaj nismo imeli. Študija bo izvedena po metodologiji Svetovne zdravstvene organizacije, ki predvideva pregled zdravstvene

dokumentacije trenutno hospitaliziranih pacientov in pogovor z zdravstvenim osebjem. V študijo bo vključenih 12 zdravstvenih ustanov in predvidoma 1000 pacientov. Cilj izvedene študije bo zgolj oceniti pogostost škodljivih dogodkov v bolnišnicah v Sloveniji in posledično prepoznati dogodke, ki jih je moč prepoznati. Dobljenih rezultatov ne bo moč primerjati med bolnišnicami, ampak bodo zgolj pokazatelj nastale problematike in povod za program doseganja večje kvalitete zdravljenja. *Tanja Cerjak*

SVETOVNI KONGRES ANESTEZIJSKIH MEDICINSKIH SESTER

Od 26.5. do 29.05.2012 je v Cankarjevem domu v Ljubljani potekal 10. svetovni kongres anestezijskih medicinskih sester pod geslom Forward together – skupaj naprej. Iz naše bolnišnice se je kongresa udeležilo šest medicinskih sester iz kirurškega oddelka ter iz oddelka za anesteziologijo, reanimatologijo in intenzivno zdravljenje.

Organizatorja kongresa sta bila Mednarodno združenje medicinskih sester na področju anestezije (International Federation of Nurse Anesthetists - IFNA) in Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v anesteziologiji, intenzivni terapiji in transfuziologiji pri Zbornici zdravstvene in babiške nege Slovenije - Zvezi strokovnih sekcij medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije. Predavali so mednarodno priznani domači in tuji strokovnjaki. Pri izboru strokovnih tem so organizatorji izpostavili aktualna področja v zdravstveni obravnavi s področja zdravstvene nege, anesteziologije, intenzivne terapije, urgentne medicine, transfuziologije, bolečine in managementa. Kongresa se je udeležilo približno 700 udeležencev iz 39 držav. Na otvoritveni slovesnosti je doktorica klinične psihologije Polona Selič imela plenarno predavanje na temo profesionalnega razvoja medicinskih sester, na zaključni prireditvi pa je doktorica Lučka Kajfež Bogataj imela plenarno predavanje, posvečeno varovanju okolja. *Tinkara Pacek*

3. IZOBRAŽEVALNI DAN PROGRAMA ZORA

Na Brdu pri Kranju je konec aprila potekal 3. izobraževalni dan programa Zora. Srečanje je namenjeno strokovnemu izpopolnjevanju sodelavcev programa ZORA različnih strok - tako ginekologov, medicinskih sester kot citologov, presejalcev in patologov. Formalna in neformalna izmenjava izkušenj med vsemi sodelavci multidisciplinarnega tima, ki delujejo v programu ZORA, zagotovo pripomore k boljši obravnavi žensk, ki jim je program ZORA namenjen.

Predstavljeno je bilo delovanje programa ZORA v zadnjem letu s kazalci njegove uspešnosti. Za organizatorje programa ZORA odzivnost še vedno ostaja problem, saj je še vedno nekaj žensk, ki ne pride na preventivni ginekološki pregled kljub osebnim vabilom. Avstrijski patolog, profesor Sigurd Lax, nam je prikazal primere spremenjenih brisov, pri katerih je histopatološka diagnoza ključnega pomena. Omenil je

tudi biološke označevalce, ki dopolnijo rutinsko histopatološko preiskavo pri diagnostično težavnih vzorcih. Rak materničnega vratu je eden redkih rakov, ki prizadene predvsem mlajše ženske v reproduktivnem obdobju. Marsikatera med njimi si po zdravljenju želi otroka, zagotoviti nosečnost po zdravljenju zaradi CIN in začetnega raka pa je tudi za stroko trd oreh. *Petra Zofič*

ANALOGNA IN DIGITALNA RADIOLOŠKA TEHNOLOGIJA

Društvo radioloških inženirjev Slovenije že 58 let deluje na povezovanju in izobraževanju svojih članov. Tako smo se tudi letos udeležili 1. Kongresa radioloških inženirjev Slovenije v Ankaranu, na katerem je bila udeležba mednarodna, kar predstavlja še en korak naprej pri razvoju radiološke tehnologije v Sloveniji.

Iz velikega števila predavanj je najbolj izstopala predvsem digitalizacija v radiološki tehnologiji, saj tako kot na vsa področja sodobnega življenja, digitalizacija prodira tudi na področje rentgenske tehnologije.

Digitalni sistemi se v rentgenski diagnostiki uporabljajo že desetletja. Tako je zajem podatkov v digitalni obliki, ki omogoča 3D rekonstrukcijo slike, osnova vseh 3D slikovnih načinov (CT, SPECT, PET, MRI). Sistemi za računalniško radiografijo (CR) temeljijo na uporabi fosfornih plošč, ki je fizično precej podoben sistemu z rentgenskimi filmi. Fosforne plošče se nahajajo v kasetah in po ekspoziciji se CR kaseto vstavi v CR čitalec. Izsevana svetloba se v določenem procesu pretvori v signal in nato digitalizira, sistemi za digitalno radiografijo (DR) pa po ekspoziciji rentgensko svetlobo podajo neposredno kot električni signal. Digitalni sistemi oblikujejo sliko v digitalni obliki, ki jo lahko prenašamo, kopiramo in shranjujemo v elektronski obliki ter s programi za obdelavo slike prilagajamo njen prikaz.

Prednost digitalnega sistema je predvsem ta, da ni več filmov ter kemičnega razvijanja slik, preprostejše je shranjevanje in prenos, slaba stran pa se kaže v tem, da je previsoka ekspozicija težko opazna, slabe slike pa lahko preprosto brišemo. Na koncu bi lahko rekli, da prednosti, ki jih prinašajo digitalni sistemi, lahko izkoristimo šele takrat, ko na delo s slikami v digitalni obliki preide celotna bolnišnica in rentgenska slika v fizični obliki povsem izgine. *Tatjana Prah*

KONZILIARNI PREGLEDI ZDRAVNIKA SPECIALISTA PSIHIATRA

V Splošni bolnišnici Brežice je Ervin Strbad, dr. med., specialist psihiater, začel opravljati konziliarne psihiatrične preglede za hospitalizirane bolnike. Glede na potrebe oddelkov se bo v delo vključeval vsako sredo dopoldan. Pisna naročila za omenjeni pregled zbira Irena Vizlar, DMS, na oddelku za neakutno obravnavo, do ponedeljka, do 13. ure za pregled v tekočem tednu.

KADROVSKE SPREMEMBE

Sklenitev delovnega razmerja:

- Kostevc Maja, SMS v negovalni enoti – pripravnik,
- Rakovič Jelena, dr. med. – pripravnik,
- Longo Alja, dr. med., specializant radiologije,
- Tolič Zoran, dr. med., spec. otorinolaringologije.

Prekinitev delovnega razmerja:

- Bogičević Aleksandar, dr.med. – pripravnik,
- Milošević Bojana, dr. med. – pripravnik,
- Omrzel Laura, SMS v negovalni enoti – pripravnik,
- Grobenski Jasna, dr. med., spec. pediatrije – upokojitev.

*****Delovni jubilej*****

V mesecu maju sta 30 – letni delovni jubilej dosegli Kržan Metka, finančno računovodski delavec, ter Lačan Marina, dr. med., spec. anesteziologije in reanimatologije.

ČESTITAMO!

ZDRAVSTVENI KOLEDARČEK

- 3. junij – dan bolezni ven,
- 4. junij – dan slovenskega krvodajalstva,
- 4. junij – mednarodni dan otrok, žrtev nasilja,
- 5. junij – svetovni dan okolja,
- 14. junij – svetovni dan krvodajalstva,
- 18. junij – svetovni dan očetov,
- 25. junij – svetovni dan multipleskleroze,
- 26. junij – mednarodni dan podpore žrtvam mučenja,
- 26. junij – mednarodni dan proti zlorabi in nezakonitemu prometu z drogami.

Število zaposlenih na dan 31.5.2012 je bilo 321, od tega 3 pripravnice zdravstvene nege, 1 pripravnica radiološki inženir in 2 zdravnika pripravnika.

Število delavcev iz ur za mesec april je znašalo 297,32, od tega 280,04 iz rednega dela, 7,62 iz pripravnikov in 9,66 iz javnih del.

VABILO k sodelovanju

Uslužbenci, ki bi želeli objaviti svoj prispevek v bolnišničnem glasilu, ga pošljite na elektronski naslov: marija.kosem@sb-brežice.si. Glede na zmožnosti bo objavljen v naslednji številki. Vljudno vabljeni k sodelovanju!

UTRINKI IZ IZLETA V BENETKE

